

การมีส่วนร่วมของชุมชนที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของโรงเรียนประถม
ศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
**COMMUNITY PARTICIPATION EFFECTS ON ACADEMIC
ACHIEVEMENT OF SMALL-SIZED PRIMARY SCHOOLS UNDER
THE OFFICE OF BASIC EDUCATION COMMISSION**

ทวีชัย ตั้งอุทัยเรือง¹
Twatchai Tangutairang¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับของการมีส่วนร่วมของชุมชนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2) เพื่อวิเคราะห์ความสอดคล้องของรูปแบบอิทธิพลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และ 3) เพื่อศึกษาอิทธิพลระหว่างการมีส่วนร่วมของชุมชนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในโรงเรียน กลุ่มตัวอย่าง คือ โรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ตอบแบบสอบถาม คือ ผู้อำนวยการ และครูผู้สอน เครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูลเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชน และผลสัมฤทธิ์ โดยใช้เทคนิคการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน มีผู้ตอบแบบสอบถาม 391 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความเบ้ ค่าความโด่ง การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน และการวิเคราะห์เส้นทาง ข้อค้นพบจากการวิจัย พบว่า 1) ระดับการมีส่วนร่วมกับชุมชนและระดับผลสัมฤทธิ์ มีค่าอยู่ในระดับมาก 2) รูปแบบอิทธิพลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ($\chi^2 = 51.55$, $df = 38$, $\chi^2/df = 1.36$, $p\text{-value} = .070$, $GFI = 0.985$, $AGFI = 0.969$, $RMSEA = 0.025$, $CFI = .998$) และ 3) การมีส่วนร่วมของชุมชนมีอิทธิพลทางตรงต่อผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน ($\beta = .57$, $p < .01$) นัยของการค้นพบในการวิจัยครั้งนี้คือ ผู้บริหารโรงเรียนโรงเรียนและครูโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ควรสนับสนุนและช่วยพ่อแม่ให้เอาใจใส่บุตรหลานในการเรียนและการทำการบ้านที่บ้าน และควรส่งเสริมให้พ่อแม่อาสาตัวเข้ามาช่วยงานและกิจกรรมต่างๆในโรงเรียนมากขึ้น

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วมของชุมชน/ ผลสัมฤทธิ์/ โรงเรียนขนาดเล็ก

Abstract

The purposes of this research were: 1) to determine community participation and academic achievement of small-sized primary schools 2) to analyze fitness of effect model with empirical data 3) to study effect from community participation to achievement in small-sized primary schools under the Office of the Basic Education Commission. Samples were small-sized primary schools under the Basic Education Commission. The respondents comprised of principals and teachers. Instruments used for data collection were questionnaires of community participation and academic achievement using multi-stage random sampling technique. There were three hundred and nineteen (391) opinions received. Statistics used in the analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, skewness, kurtosis,

¹ ดร., อาจารย์ประจำหลักสูตรภาวะผู้นำทางการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

Dr., Leadership in Education Program, Graduate School, Suan Dusit University, E-mail: twatchait@gmail.com

confirmatory factor analysis and path analysis. The research finding revealed that: 1) both community participation and academic achievement was at a high level 2) The effect model was fit to the empirical data. (Chi-square (χ^2) = 51.55, df = 38, χ^2/df = 1.36, p-value=.070, GFI = 0.985, AGFI = 0.969, RMSEA = 0.025, CFI = .998) and 3) community participation had direct positive effect on student's achievement (β =.57, p <.01). The implication of the research finding was that, to improve academic achievement, school administrators and teachers of small-sized primary schools should encourage and help parents to supervise their children learning at home and doing homework, and then encourage volunteering from parents to participate in schools tasks and activities.

Keywords: Community Participation/ Academic Achievement/ Small-Sized School

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในช่วง พ.ศ. 2544-2548 สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ได้ดำเนินการประเมินคุณภาพสถานศึกษาภายนอกในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานรอบที่ 1 พบว่าโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการขั้นพื้นฐานทั่วประเทศที่ได้รับการประเมินที่มีจำนวนทั้งหมด 30,010 โรงเรียน มีเพียง 10,856 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 36.2 ที่เป็นโรงเรียนที่มีระดับคุณภาพที่ได้มาตรฐาน และมีโรงเรียนจำนวนมากถึง 19,154 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 63.8 ที่เป็นโรงเรียนที่ไม่ผ่านมาตรฐานตามที่สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษากำหนด และเมื่อศึกษาข้อมูลพิจารณาตามขนาดสถานศึกษา พบว่าโรงเรียนที่ไม่ได้มาตรฐานนั้นเป็นโรงเรียนขนาดเล็กเป็นส่วนใหญ่ ในปี 2552 โรงเรียนขนาดเล็ก 14,796 แห่ง ได้รับการรับรอง 11,209 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 75.76 ไม่รับรอง 3,587 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 24.24 และล่าสุดในปี 2556 มีโรงเรียนขนาดเล็กจำนวน 15,305 แห่ง (OBEC, 2013) สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาได้ประกาศผลดำเนินการประเมินคุณภาพสถานศึกษาภายนอกในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานรอบที่ 3 (พ.ศ.2554-2558) ประจำปีงบประมาณ 2554 พบว่าโรงเรียนขนาดเล็กเป็นกลุ่มที่ไม่ผ่านการรับรองมากที่สุดคือไม่ผ่านการรับรองมากถึงร้อยละ 32.12

โรงเรียนขนาดเล็กมีจำนวนมากเพิ่มขึ้นทุกปี และมีจำนวนนักเรียนเป็นสัดส่วนจำนวนมาก จำนวนของนักเรียนในโรงเรียนขนาดเล็กที่ได้รับผลกระทบจากปัญหาคุณภาพการจัดการศึกษาดังกล่าวผลักดันให้เป็นปัญหาระดับชาติ ดังนั้นปัญหาคุณภาพการจัด

การศึกษาในโรงเรียนขนาดเล็กจึงเป็นปัญหาขนาดใหญ่ของการจัดศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศไทย

จากการสำรวจโรงเรียนจำนวนมาก พบว่าการบริหารสถานศึกษาขนาดเล็กที่มีกระจายอยู่ทั่วประเทศนั้น มักจะมีปัญหาทางด้านการจัดการทรัพยากรให้เพียงพอต่อความจำเป็นในการเรียนการสอน อีกทั้งผู้บริหารและครูต่างก็มีภาระงานที่หลากหลายเนื่องจากจำนวนครูที่มีอยู่อย่างจำกัดในแต่ละโรงเรียน ซึ่งส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ของการเรียนและคุณภาพการเรียนการสอน ดังนั้น พรบ.การศึกษาแห่งชาติ 2542 มาตรา ๙ (๖) จึงให้ยึดหลักการจัดการศึกษา โดยการมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ซึ่งอันเป็นแนวทางที่จะช่วยการจัดการศึกษา

ในปี 1995 นักวิจัยจากมหาวิทยาลัยจอห์นฮอปกินส์ (Epstein, 1995) ได้ค้นหามาตรานที่ช่วยเด็ก ๆ ไปสู่ความสำเร็จทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียน โดยมุ่งความสนใจในเรื่องการร่วมมือกันระหว่างโรงเรียนครอบครัวและชุมชน (School family and community partnerships) เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพการเรียนการสอน โดยพยายามที่จะ 1) พัฒนาหลักสูตรโรงเรียนและบรรยากาศโรงเรียน 2) เตรียมการให้การบริการและการสนับสนุนแก่ผู้ปกครอง 3) เพิ่มทักษะและภาวะผู้นำแก่ผู้ปกครอง 4) เชื่อมโยงผู้ปกครองเข้ากับคนอื่นๆ ในโรงเรียนและในชุมชน 5) ช่วยเหลือครูในการเรียนการสอน เอบสไตน์ ได้สรุปประเภทที่หลากหลายของการมีส่วนร่วมเพื่อที่จะอธิบายว่า โรงเรียน

ผู้ปกครอง และชุมชน สามารถร่วมมือกันให้เกิดประสิทธิผลได้อย่างไร จากแนวคิดของ Epstein ทำให้เห็นการมีส่วนร่วมจากกลุ่มสังคม 3 ส่วน คือทั้งโรงเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน เป็นทฤษฎีการมีส่วนร่วมของชุมชนด้านการศึกษาที่ชัดเจน และยังมีให้เห็นอีกว่า การเข้าสู่ชุมชนนั้น ต้องอาศัยผู้ปกครองเป็นกุญแจสำคัญ ในการสร้างความร่วมมือระหว่างโรงเรียนและชุมชน ซึ่งจะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ของการเรียนในที่สุด

จากการทบทวนวรรณกรรมและการวิจัยพบว่า งานวิจัยด้านการมีส่วนร่วมมักเป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพและอยู่ในบริบทเฉพาะท้องถิ่น หรือถ้าเป็นงานวิจัยเชิงปริมาณก็มักจะพบว่า งานวิจัยมักจะพัฒนาเครื่องมือที่มาจากแนวคิดที่ไม่ได้อยู่ในบริบทของการศึกษาหรือขาดหลักทฤษฎีที่พัฒนาขึ้นเฉพาะการศึกษา ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเห็นควรที่จะศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมมากขึ้น โดยใช้หลักทฤษฎีที่ศึกษาในบริบทด้านการศึกษาสามารถระยะเวลาหลายปี ซึ่งเป็นหลักทฤษฎีที่เหมาะสมกับบริบทการศึกษา และนำมาศึกษาหาความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนเพื่อให้ทราบว่าการมีส่วนร่วมของชุมชน มีอิทธิพลต่อการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาด้วยวิธีการทางสถิติ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับของการมีส่วนร่วมของชุมชนและระดับผลสัมฤทธิ์ของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. เพื่อวิเคราะห์ความสอดคล้องของรูปแบบอิทธิพลตัวแปรการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อผลสัมฤทธิ์กับข้อมูลเชิงประจักษ์
3. เพื่อศึกษาอิทธิพลการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กรอบแนวคิด

จากการทบทวนวรรณกรรมด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน ผู้วิจัยใช้กรอบแนวคิดการมีส่วนร่วมของชุมชน ของ Joyce Epstein ที่ได้ศึกษาเรื่อง "ความร่วมมือของ โรงเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน" หรือ School, Family and Community Partnership (Epstein J.E.; 1995, 1997) โดยมีกรอบแนวคิด

6 ประการ ดังนี้ 1) บทบาทผู้ปกครอง (Parenting) 2) การสื่อสาร (Communication) 3) การอาสาตัว (Volunteering) 4) การเรียนรู้ที่บ้าน (Learning at home) 5) การร่วมตัดสินใจ (Decision making) และ 6) การร่วมมือกับชุมชน (Collaborating with the community)

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ศึกษาวิจัยครั้งนี้คือโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จากการสำรวจของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในปีการศึกษา 2556 มีโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กจำนวน 15,305 โรงเรียน (ข้อมูลจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ณ วันที่ 1 พฤษภาคม พ.ศ. 2557) (OBEC, 2013)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ โรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีโรงเรียนเป็นหน่วยวิเคราะห์ (Unit of analysis) มีผู้อำนวยการและครูผู้สอนเป็นผู้ให้ข้อมูลหลัก (Respondents) การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างเนื่องจากการเป็นการศึกษารูปแบบสมการเชิงโครงสร้างจึงต้องใช้ตัวอย่างอย่างน้อย 20 ตัวอย่างต่อหนึ่งตัวแปรสังเกตได้ (Anderson and Gerbing, 1988) ในรูปแบบการวิจัยนี้ประกอบด้วย 12 ตัวแปรสังเกตได้ จึงต้องการกลุ่มตัวอย่างอย่างน้อย 240 แต่หากดูจากจำนวนประชากรแล้ว การกำหนดขนาดตัวอย่างของ Taro Yamane (1967) ควรใช้ตัวอย่างไม่น้อยกว่า 390 ตัวอย่าง ดังนั้น ผู้วิจัยจึงกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างเป็น 400 คน การสุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างหลายขั้นตอน (Multistage Random Sampling) ขั้นที่ 1 จำแนกเขตตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการออกเป็น 19 เขตตรวจราชการ ขั้นที่ 2 สุ่มจังหวัดตามสัดส่วนจำนวนจังหวัดที่อยู่ในแต่ละเขตตรวจราชการ กระทรวง ศึกษาธิการ โดยสุ่มอย่างง่ายได้จำนวน 20 จังหวัด ขั้นที่ 3 สุ่มเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาที่อยู่ในแต่ละจังหวัด โดยสุ่มอย่างง่ายได้จำนวน 20 เขตพื้นที่การศึกษา ขั้นที่ 4 สุ่มโรงเรียนในแต่ละเขตพื้นที่การศึกษา ให้ได้เขตพื้นที่การศึกษาละ 10 โรงเรียน โดยสุ่มอย่างง่ายได้จำนวน 200 โรงเรียน ขั้นที่ 5 สุ่มครูผู้สอนในแต่ละโรงเรียนๆ ละ 2 คน ได้กลุ่มตัวอย่างครูผู้สอนจำนวน 400 คน

2. การเก็บและรวบรวมข้อมูล

2.1 การสร้างเครื่องมือใช้ในการศึกษา การมีส่วนร่วมของชุมชนที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีเนื้อหาครอบคลุมทฤษฎีการมีส่วนร่วมของชุมชนตามแนวคิดของ Epstein (1995) 6 ด้าน คือ 1) บทบาทผู้ปกครอง 2) การสื่อสาร 3) การอาสาตัว 4) การเรียนรู้ที่บ้าน 5) การร่วมตัดสินใจ และ 6) การร่วมมือกับชุมชน และการวัดผลสัมฤทธิ์ด้วยการวัดพฤติกรรมการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัยตามแนวคิดของ Bloom (1956) เป็นพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความสามารถและความคิด รวมทั้งการแก้ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับสิ่งต่างๆ อันเป็นผลจากการเรียนการสอนตามการรับรู้ของครูและผู้บริหาร ซึ่งประกอบด้วยพฤติกรรมย่อย 6 ด้าน คือ 1) ความรู้ความจำ 2) ความเข้าใจ 3) การนำไปใช้ 4) การวิเคราะห์ 5) การสังเคราะห์ และ 6) การประเมินค่า

2.2 เครื่องมือประกอบด้วย 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 แบบสอบถามชนิดตรวจสอบรายการเป็นคำถามแบบเลือกตอบเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีจำนวน 4 ข้อ ส่วนที่ 2 แบบสอบถามการมีส่วนร่วมของชุมชน มี 6 ด้าน จำนวน 37 ข้อ ส่วนที่ 3 แบบสอบถามการรับรู้ด้านผลสัมฤทธิ์ มี 6 ด้าน จำนวน 6 ข้อ รวมจำนวนข้อคำถามทั้งสิ้น 47 ข้อ เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่าของลิเคิร์ต (Rating Scale) 5 ระดับ แบบสอบถามถูกนำมาทดสอบเพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาคมีเท่ากับ 0.915

2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ติดต่อประสานงานกับสำนักงานเขตการศึกษาในจังหวัดพร้อมแนบหนังสือแสดงขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลทั้งจากผู้วิจัย และจากที่ทางมหาวิทยาลัยออกให้เอกสารการรับรองการวิจัยในมนุษย์ และแบบสอบถามเพื่อการวิจัย และในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปทั้งสิ้น 440 ชุด และได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาเป็นจำนวน 391 ชุด ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 88.86

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติมี ดังนี้ 1) การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สถิติบรรยาย ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบน

มาตรฐาน (Standard deviation) 2) วิเคราะห์หาความเหมาะสมของข้อมูลโดยใช้สถิติ ค่าความเบ้ (Skewness) และค่าความโด่ง (Kurtosis) เพื่อตรวจสอบการแจกแจงของข้อมูลและสถิติค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (correlation coefficient) เพื่อตรวจสอบระดับความสัมพันธ์ 3) สถิติอ้างอิงแบบไม่มีพารามิเตอร์วิเคราะห์หาค่าประกอบเชิงยืนยัน (confirmatory factor analysis) เพื่อตรวจสอบองค์ประกอบของตัวแปรแฝงและเพื่อทราบค่าน้ำหนักขององค์ประกอบในแต่ละตัวแปร และ 4) วิเคราะห์รูปแบบเส้นทางอิทธิพล (Path Analysis) เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ด้วยค่าสถิติที่ใช้ในการตรวจสอบความสอดคล้องของรูปแบบ ดังนี้ 1) ค่าไคสแควร์ (χ^2) 2) ค่าไคสแควร์ต่อองศาความเป็นอิสระ (χ^2/df หรือ $cmin/df$) 3) ดัชนีวัดความสอดคล้องเชิงสมบูรณ์ (Absolute fit indices) ซึ่งมีดัชนีวัดระดับความสอดคล้อง (Goodness of Fit: GFI) ซึ่งแสดงถึงปริมาณความแปรปรวนและความแปรปรวนร่วมที่อธิบายได้ด้วยรูปแบบ ดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้ (Adjusted Goodness of Fit: AGFI) แสดงถึงปริมาณความแปรปรวนและความแปรปรวนร่วมที่อธิบายได้ด้วยรูปแบบโดยปรับแก้ด้วยองศาความเป็นอิสระ ค่า GFI และ AGFI ที่ยอมรับได้ควรมีค่าตั้งแต่ 0.9 ขึ้นไป และดัชนีรากที่สองของความคลาดเคลื่อนกำลังสองของการประมาณค่า (Root Mean Square of Approximation: RMSEA) และสุดท้ายการวิเคราะห์อิทธิพลด้วยสถิติแสดงเส้นอิทธิพลทางตรงของตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ผลการวิจัย

ด้านคุณลักษณะกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามการวิจัยในครั้งนี้ จำนวน 391 คนเป็นจำนวนร้อยละ 97.75 ของกลุ่มตัวอย่าง เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 43.6 และเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 56.4 มีอายุอยู่ระหว่าง 31 - 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 23.1 และระหว่าง 51 - 60 ปี คิดเป็นร้อยละ 46.4 มีอายุเฉลี่ย 45.54 ปี จบการศึกษาปริญญาตรีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 46.7 และ รักราชการไม่เกิน 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 28.0 และรักราชการนานกว่า 30 ปี คิดมากถึงร้อยละ 30.1

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลของตัวแปรสังเกต

ตัวแปร	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	Skewness	Kurtosis
1. บทบาทผู้ปกครอง (CP1)	4.03	0.58	มาก	-.26	-.22
2. การสื่อสาร (CP2)	3.99	0.63	มาก	-.38	.12
3. การอาสาตัว (CP3)	3.74	0.75	มาก	-.60	.51
4. การเรียนรู้ที่บ้าน (CP4)	3.43	0.68	ปานกลาง	-.52	.39
5. การร่วมตัดสินใจ (CP5)	3.80	0.73	มาก	-.53	.37
6. การร่วมมือกับชุมชน (CP6)	3.79	0.71	มาก	-.44	.18
7. ความรู้ความจำ (AC1)	3.53	0.93	มาก	-.51	.45
8. ความเข้าใจ (AC2)	3.76	0.70	มาก	-.05	-.32
9. การนำไปใช้ (AC3)	3.67	0.72	มาก	.04	-.37
10. การวิเคราะห์ (AC4)	3.42	0.65	ปานกลาง	.00	-.30
11. การสังเคราะห์ (AC5)	3.37	0.76	ปานกลาง	.28	-.22
12. การประเมินค่า (AC6)	3.42	0.62	ปานกลาง	.08	-.43

จากตาราง 1 ด้านการรับรู้ของตัวแปรสังเกต พบว่า ตัวแปรทั้งหมด มีค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.37 และ 4.03 และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระหว่าง 0.58 และ 0.93 โดยมีตัวแปรบทบาทผู้ปกครองอยู่ในระดับสูงสุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.03 อยู่ในระดับมาก มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.58 รองลงมาคือ การสื่อสาร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.99 อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.63 ส่วนตัวแปรที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ตัวแปรการสังเคราะห์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.37 อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.76 ค่าเบี่ยงเบนโดยรวม แสดงว่าตัวแปรสังเกตได้ทุกตัวมีการรับรู้ที่ไม่แตกต่างกันมาก

ในด้านการกระจายตัวของข้อมูล พบว่า ในด้านการกระจายตัวของข้อมูล ตัวแปรแฝงมีความเบ้ (Skewness) อยู่ในช่วง - 0.60 ถึง 0.28 โดยตัวแปรที่มีค่าความเบ้มากที่สุดคือ การอาสาตัว มีค่าเท่ากับ -0.60 ตัวแปรที่มีค่าความเบ้น้อยที่สุดคือ การวิเคราะห์ มีค่าเท่ากับ 0.00 ส่วนค่าความโด่งของตัวแปรพบว่ามีค่าความโด่งอยู่ในช่วง - 0.43 ถึง 0.51 โดยตัวแปรที่มีค่าความโด่งมากที่สุดคือ การอาสาตัว มีค่าเท่ากับ 0.51 และตัวแปรที่มีค่าความโด่งน้อยที่สุด คือ การประเมินค่า มีค่าเท่ากับ - 0.43 ค่าความเบ้และความโด่งทุกตัวแปรอยู่ในเกณฑ์ปกติ คือ ค่าความเบ้ต้องไม่เกิน 2 และค่าความโด่งไม่เกิน 7 (West et al., 1995) สรุปว่าตัวแปรทุกตัวมีการกระจายใกล้เคียงกันที่โค้งปกติ

ตาราง 2 เมทริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกต

	CP1	CP2	CP3	CP4	CP5	CP6	AC1	AC2	AC3	AC4	AC5	AC6
CP1	1											
CP2	.717**	1										
CP3	.675**	.773**	1									
CP4	.700**	.751**	.787**	1								
CP5	.647**	.715**	.773**	.795**	1							
CP6	.666**	.743**	.757**	.789**	.816**	1						
AC1	.271**	.296**	.288**	.264**	.328**	.326**	1					
AC2	.394**	.400**	.312**	.338**	.393**	.374**	.576**	1				
AC3	.393**	.414**	.359**	.401**	.426**	.410**	.593**	.793**	1			
AC4	.384**	.415**	.308**	.371**	.382**	.397**	.491**	.681**	.685**	1		
AC5	.349**	.434**	.404**	.413**	.465**	.443**	.536**	.620**	.675**	.648**	1	
AC6	.383**	.403**	.274**	.359**	.350**	.360**	.330**	.479**	.454**	.580**	.493**	1

** $p < 0.01$ (Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed))

จากตาราง 2 เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกต พบว่า ค่าความสัมพันธ์อยู่ระหว่าง .274 ถึง .816 หาก ค่าความสัมพันธ์ที่สูงที่สุดคือ .816 คือ ค่าความสัมพันธ์ระหว่าง การร่วมตัดสินใจ (CP5) และ การร่วมมือกับชุมชน (CP6) ค่าความสัมพันธ์ที่ต่ำที่สุด คือ .271 คือ ค่าความสัมพันธ์ระหว่าง การอาสาตัว (CP3) และ ความรู้ความจำ (AC1) หากพิจารณาเฉพาะตัวแปรการมีส่วนร่วมของชุมชน ค่าความสัมพันธ์ของตัวแปรภายในอยู่ระหว่าง .647 และ .816 คู่ที่มีความ

สัมพันธ์สูงที่สุดคือ ค่าความสัมพันธ์ระหว่าง การร่วมตัดสินใจ (CP5) และการร่วมมือกับชุมชน (CP6) คือ .816 หากพิจารณาเฉพาะตัวแปรผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ค่าความสัมพันธ์ของตัวแปรภายใน อยู่ระหว่าง .330 และ .793 คู่ที่มีค่าความสัมพันธ์สูงที่สุดคือ ความเข้าใจ (AC2) และ การนำไปใช้ (AC3) ค่า .793 ค่าความสัมพันธ์ทุกคู่ตัวแปรสังเกต อยู่ในระดับนัยสำคัญ 0.01 และ ค่าความสัมพันธ์อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานที่ไม่สูงเกิน .90 (Hinkle et al, 1998, p.118)

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานตัวแปรแฝง

ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานตัวแปรแฝง	$\bar{X}$	S.D	แปลผล
การมีส่วนร่วม	3.79	.61	มาก
ผลสัมฤทธิ์	3.54	.59	มาก

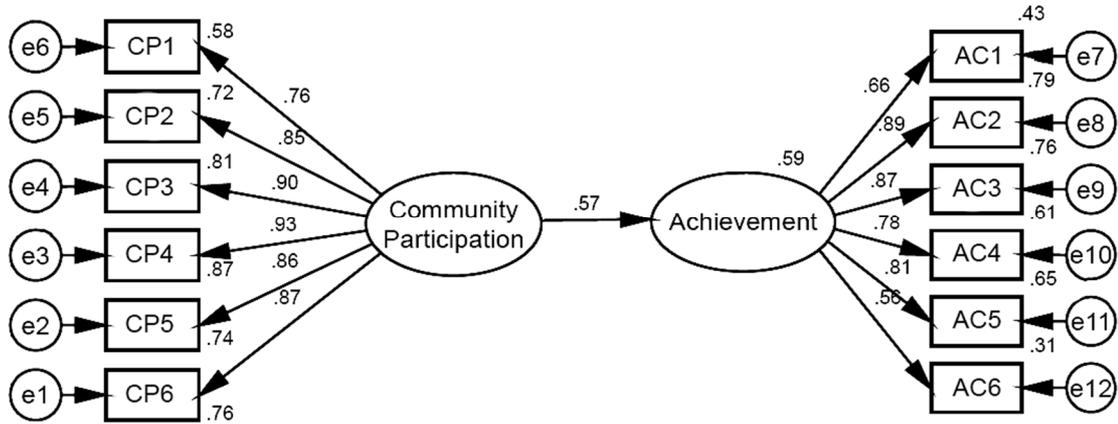
ตาราง 4 ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแฝง

ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแฝง	การมีส่วนร่วม	ผลสัมฤทธิ์
การมีส่วนร่วม	1	.527**
ผลสัมฤทธิ์	.527**	1

** $p < 0.01$

ในการวิเคราะห์ตัวแปรแฝง การมีส่วนร่วมของชุมชน และ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก พบว่า การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก และ ผลสัมฤทธิ์อยู่ระดับมาก

เช่นกัน และค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแฝง มีความสัมพันธ์ .527 ที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 ซึ่งมีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับปานกลาง

ภาพ 1 รูปแบบความสัมพันธ์เส้นอิทธิพลการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อผลสัมฤทธิ์

การวิเคราะห์ตัวแปรแฝงของตัวแปรการมีส่วนร่วมของชุมชน เพื่อหาความสอดคล้องกับตัวแปรด้วยวิธีการวิเคราะห์เชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis: CFA) พบว่า ตัวแปรของตัวแปรการมีส่วนร่วมของชุมชน มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยพิจารณาจากค่า ไคสแควร์มีค่าเท่ากับ 6.773 ค่าองศาอิสระเท่ากับ 6 ค่า χ^2/df เท่ากับ 1.129 และเมื่อพิจารณาดัชนีความสอดคล้องของรูปแบบกับข้อมูลเชิงประจักษ์ พบว่า GFI เท่ากับ 0.996, AGFI เท่ากับ 0.986 และ RMSEA เท่ากับ 0.015 และ เมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักขององค์ประกอบ พบว่า การเรียนรู้ที่บ้าน (CP4) มีค่าน้ำหนักสูงสุด คือ 0.87 รองลงมาคือ การอาสาตัว (CP3) มีค่าน้ำหนัก 0.81 การวิเคราะห์ตัวแปรแฝงของตัวแปร ผลสัมฤทธิ์ เพื่อหาความสอดคล้อง พบว่า ตัวแปรของตัวแปรผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยพิจารณาจากค่า ไคสแควร์มีค่าเท่ากับ 11.755 ค่าองศาอิสระเท่ากับ 6 ค่า χ^2/df เท่ากับ 1.959 และเมื่อพิจารณาดัชนีความสอดคล้องของรูปแบบกับข้อมูลเชิงประจักษ์ พบว่า GFI เท่ากับ 0.993, AGFI เท่ากับ 0.977 และ RMSEA เท่ากับ 0.041 และ เมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักขององค์ประกอบ พบว่า ความเข้าใจ (AC2) มีค่าน้ำหนักสูงสุด คือ 0.89 รองลงมาคือ การนำไปใช้ (AC3) มีค่าน้ำหนัก 0.87 จึงถือว่า ตัวแปร

ของตัวแปรทั้งสองเหมาะสมต่อการนำมาวิเคราะห์ร่วมกันเพื่อหาค่าอิทธิพลต่อไป

จากภาพ 1 การวิเคราะห์รูปแบบความสัมพันธ์เส้นอิทธิพลการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อผลสัมฤทธิ์ของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก เมื่อวิเคราะห์ความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์เส้นทาง (Path analysis) จากความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของตัวแปรแฝงภายนอก (exogenous variables) และตัวแปรแฝงภายใน (endogenous variable) ผลการวิเคราะห์ พบว่า รูปแบบอิทธิพลระหว่างตัวแปรที่มีการปรับแก้แล้ว มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยพิจารณาจากค่า ไคสแควร์มีค่าเท่ากับ 51.55 ค่าองศาอิสระเท่ากับ 38 ค่า χ^2/df เท่ากับ 1.36 และเมื่อพิจารณาดัชนีความสอดคล้องของรูปแบบกับข้อมูลเชิงประจักษ์ พบว่า GFI เท่ากับ 0.985, AGFI เท่ากับ 0.969 และ RMSEA เท่ากับ 0.025 และ เมื่อวิเคราะห์เส้นทางอิทธิพล การมีส่วนร่วมของชุมชนต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (จากภาพ 1: CP->AC) พบว่า ตัวแปรการมีส่วนร่วมของชุมชนมีค่าอิทธิพลทางบวกต่อตัวแปรผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยมีค่าระดับอิทธิพลที่ 0.57 อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยการมีส่วนร่วมของชุมชนที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สามารถสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ได้ดังนี้

1. ระดับของการมีส่วนร่วมของชุมชนของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน อยู่ในระดับมาก และระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับมาก

2. การวิเคราะห์ความสอดคล้องของรูปแบบอิทธิพลระหว่างตัวแปรกับข้อมูลเชิงประจักษ์พบว่า รูปแบบอิทธิพลการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อผลสัมฤทธิ์ มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยมีค่าไคสแควร์เท่ากับ 51.55 ค่าองศาอิสระเท่ากับ 38 ค่า χ^2/df เท่ากับ 1.36 ค่าดัชนีความสอดคล้องของรูปแบบกับข้อมูลเชิงประจักษ์ GFI เท่ากับ 0.985 และค่าความสอดคล้องปรับแก้ AGFI มีค่าเท่ากับ 0.969 และ RMSEA เท่ากับ 0.025

3. การศึกษาอิทธิพลระหว่างการมีส่วนร่วมของชุมชนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในโรงเรียน พบว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนมีอิทธิพลทางบวกต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ที่ระดับ 0.57 อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาวิจัยการมีส่วนร่วมของชุมชนที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน รูปแบบอิทธิพลสามารถทำนายอิทธิพลได้ร้อยละ 59 (Saris & Stronkhorst, 1984) และ จากผลการวิเคราะห์ด้วยแบบเชิงยืนยันของการมีส่วนร่วมของชุมชน พบว่าการเรียนรู้ที่บ้านมีค่าน้ำหนักสูงที่สุดที่ $\lambda=0.93$ รองลงมาคือ การอาสาตัว มีค่าน้ำหนักที่ $\lambda=0.90$ เส้นทางการอิทธิพล การมีส่วนร่วมของชุมชนต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า ตัวแปรการมีส่วนร่วมของชุมชนมีค่าอิทธิพลทางบวกต่อตัวแปรผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยมีค่าระดับอิทธิพลที่ 0.57 ซึ่งสามารถอภิปรายได้ดังนี้

ในด้านตัวแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนนั้น ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน กับผลการศึกษาของผู้วิจัยที่เคยศึกษาไว้ก่อนหน้านี้ของ Tangutairuang (2014) มีผลการวิเคราะห์ที่สอดคล้องกันว่า โรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กนั้นต้องมุ่งสร้างการเรียนรู้ที่บ้านโดยผู้ปกครอง โรงเรียนขนาดเล็กนั้นมักมีความไม่พร้อมในหลายด้านทั้งทางด้านจำนวนครูผู้สอน งบประมาณ อุปกรณ์การเรียน และทรัพยากรทางการเรียนการสอน ดังนั้น ผู้ที่จะมีส่วนอย่างมากที่จะช่วยยกระดับการเรียนรู้ของนักเรียน นั่นคือผู้ปกครอง ที่มีบทบาทอย่างมากต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพราะในความจำกัดของโรงเรียน พ่อแม่จะมีส่วนอย่างมากด้วยการเอาใจใส่ในการทำการบ้านของบุตรหลานที่บ้าน และจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่บ้านให้มีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Cooper, Lindsay and Nye (2006) ที่วิเคราะห์เอกสารงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวข้องกับระหว่างบ้านและผลสัมฤทธิ์ในสหรัฐอเมริกา งานวิจัยตั้งแต่ปี 2530 ถึง 2546 ยืนยันว่างานวิจัยยืนยันความเชื่อมโยงว่าการบ้านนั้นส่งผลดีต่อผลการเรียนของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Intarachi, Chartuprachewin, Chansila and Kornpuang (2013) ซึ่งได้วิจัยศึกษาการพัฒนายุทธศาสตร์สถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีขีดสมรรถนะสูง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พบว่า การเสริมสร้างความผูกพันระหว่างสถานศึกษากับผู้ปกครองและกำหนดช่องทางให้นักเรียนและผู้ปกครองรับทราบข้อมูลสารสนเทศจากโรงเรียนจะเป็นยุทธศาสตร์ที่สำคัญที่จะเสริมสร้างสมรรถนะของโรงเรียน นอกจากนี้ปัจจุบันการเรียนรู้ไม่ได้จำกัดอยู่แต่ภายในห้องเรียนเท่านั้น การเรียนรู้เปิดกว้างมากขึ้นจากศึกษานอกห้องเรียน เทคโนโลยีและอินเทอร์เน็ต มีเนื้อหาสาระที่เพิ่มปริมาณมากขึ้น ที่จะช่วยการเรียนรู้อย่างมากมาย พ่อแม่ที่เอาใจใส่ลูกควรใช้แหล่งความรู้เหล่านี้เพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ของบุตรหลาน จนกระทั่งพัฒนาบุตรหลานของตนเป็นนักเรียนที่เข้าใจรู้ อยู่เสมอ แม้ไม่อยู่ในห้องเรียน ซึ่งจะเป็นคุณลักษณะสำคัญตามเกณฑ์การวัดผลของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ที่มีเกณฑ์ประเมินเรื่องการใฝ่รู้ของนักเรียน ซึ่งเป็น

คุณลักษณะที่สำคัญของนักเรียนในยุคนี้ ซึ่งมีความสอดคล้องกับผลการวิจัย

อีกองค์ประกอบที่สำคัญ การอาสาตัวของผู้ปกครอง (Parent Volunteers or Parent Involvement) นั้นมีบทบาทสำคัญต่อความสำเร็จของโรงเรียนขนาดเล็ก เนื่องจากโรงเรียนขนาดเล็กนั้นมีความจำกัดด้านทรัพยากรครู จึงทำให้การจัดการเรียนการสอนนั้นเป็นไปด้วยความลำบาก ดังนั้นเมื่อผู้ปกครองที่มีความพร้อมทั้งเวลาและความสามารถเข้ามาช่วยโรงเรียนในการเรียนการสอนและกิจกรรมต่างๆของโรงเรียนนั้น จะสามารถช่วยยกระดับผลสัมฤทธิ์ของการเรียนการสอนได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Cooper และคณะ (2000) ที่ได้ศึกษาวิจัยศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการเรียนการสอนมากกว่า 2 ทศวรรษและพบว่าการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในโรงเรียนนั้น ส่งผลดีต่อการทดสอบและผลสัมฤทธิ์ของการเรียนอย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้น โรงเรียนขนาดเล็กควรแสวงหาความร่วมมือจากผู้ปกครองและชุมชนให้เข้ามามีส่วนร่วม ทั้งในการวางแผน การจัดการเรียนการสอน และร่วมสอนในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ซึ่งจะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

ในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับประถมศึกษาขนาดเล็กพบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้ ความจำ การทำความเข้าใจ และการนำไปใช้ ในอยู่ในระดับดี และแสดงให้เห็นว่า พฤติกรรมด้านการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ และการประเมินของนักเรียนนั้น ยังอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยก่อนหน้าของ Mokkual (1993) ที่วิจัยศึกษาผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า พฤติกรรมด้านการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ และการคิดประเมิน อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งแสดงให้เห็นว่า นักเรียนระดับประถมศึกษานั้น มีความสามารถในการจดจำ การทำความเข้าใจ และการนำไปใช้ได้ แต่ควรส่งเสริมให้นักเรียนนั้นได้รับการพัฒนาทักษะด้านการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ และการคิดประเมินเพิ่มขึ้น ซึ่งจะสามารถยกระดับความสามารถในการใช้ความคิดของนักเรียนและพัฒนาศักยภาพในภาพรวมด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น เนื่องจาก Reed (1998) ได้มีการศึกษาวิจัยในประเทศสหรัฐอเมริกา พบว่า ทักษะการ

วิเคราะห์ในนักเรียนระดับประถมนั้นส่งผลทางบวกต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ดังนั้น จากการศึกษาของ Mokkual และงานวิจัยชิ้นนี้ ซึ่งมีระยะเวลายาวนานกว่า 20 ปี ยังไม่เห็นความเปลี่ยนแปลงในด้านการวิเคราะห์และการคิดสังเคราะห์ จึงทำให้เห็นถึงความแตกต่างถึงคุณภาพทางการศึกษาระหว่างสองประเทศข้างต้น ดังนั้น ผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ควรริเริ่มมุ่งพัฒนาคุณภาพหลักสูตรและการเรียนการสอนเพื่อที่จะยกระดับความสามารถทางการเรียนรู้ของนักเรียนระดับประถมศึกษาให้สูงขึ้น

โดยสรุป เมื่อพิจารณาเส้นทางอิทธิพลนั้น มีการวิเคราะห์ยืนยัน ด้วยการวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรการมีส่วนร่วมกับชุมชน และผลสัมฤทธิ์ จากตารางที่ 4 พบว่า มีค่าความสัมพันธ์อยู่ที่ .53 และผลจากการวิเคราะห์อิทธิพล มีค่าอิทธิพลที่ระดับ 0.57 ซึ่งจะพบความสอดคล้องกันระหว่างการวิเคราะห์ทางสถิติทั้งสอง ดังนั้นจึงยืนยันได้ว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนนั้นมีความสัมพันธ์และมีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จึงสรุปว่า โรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานนั้น ควรได้รับการสนับสนุนการมีส่วนร่วมจากชุมชนและผู้ปกครองมากขึ้นเพื่อที่จะยกระดับการศึกษาของนักเรียนประถมในโรงเรียนขนาดเล็ก ผู้บริหารโรงเรียนและครูต้องวางนโยบายและวิสัยทัศน์ในการพัฒนาโรงเรียน โดยให้ชุมชนและผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการร่วมคิดร่วมตัดสินใจ ในการบริหารสถานศึกษามากขึ้น โดยเฉพาะการมุ่งพัฒนาการเรียนการสอนของนักเรียนที่บ้าน ผู้บริหารและครูต้องศึกษาและเข้าใจบริบทของผู้ปกครองเป็นอย่างมากเพื่อจะได้เข้าใจสภาพบริบทของครอบครัวและข้อจำกัดของผู้ปกครองและบรรยากาศที่บ้าน เพื่อที่จะได้หาแนวทางช่วยเหลือผู้ปกครองในการปรับตัวให้เข้ากับความบทบาทของตนในการเป็นผู้ดูแลการเรียนบุตรหลานที่บ้าน และผู้บริหารและครูควรสร้างสัมพันธ์ภาพอันดีระหว่างโรงเรียนและผู้ปกครองเพื่อที่จะร้องขอให้ผู้ปกครองที่มีความพร้อมเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนงานต่างๆของโรงเรียน รวมทั้งร่วมจัดการเรียนการสอน ซึ่งจะส่งผลดีต่อผลสัมฤทธิ์การเรียนของนักเรียนในโรงเรียนในที่สุด

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับงานวิจัย

1.1 ต้นสังกัดผู้บริหารการศึกษาที่วางนโยบายการบริหารการศึกษา ควรนำแนวคิดเรื่อง การมีส่วนร่วมของชุมชนไปปรับใช้ให้ถูกต้องและชัดเจนให้เหมาะสมกับบริบทโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กโดยมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองให้มากขึ้น ด้วยการวางนโยบายส่งเสริมผู้บริหารสถานศึกษาและครูให้มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูควรมีนโยบายและแนววิถีปฏิบัติในการสรรหาและขอผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการวางนโยบาย การวางแผนจัดการ การแก้ไขปัญหา และร่วมจัดการเรียนการสอนให้มากขึ้น

1.3 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูควรวางแนวนโยบายและแนววิถีปฏิบัติสำหรับผู้ปกครองของนักเรียน ให้ผู้ปกครองเข้าใจและสามารถใช้เวลาที่บ้านกับบุตรหลานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อช่วยเหลือการเรียนรู้อันของนักเรียนที่บ้านและในการทำการบ้าน

1.4 ในระดับประถมศึกษา ครูควรมุ่งเน้นการจัดการเรียนการสอน ด้านการคิดวิเคราะห์ให้มากขึ้น เนื่องจากผลสัมฤทธิ์จากการ

เรียนในด้านความรู้ความจำ การทำความเข้าใจ และการนำไปใช้อยู่ในระดับที่ดีแล้ว ดังนั้นจึงควรจัดหลักสูตรและการเรียนการสอนเพื่อยกระดับการเรียนรู้ของนักเรียนให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในระดับที่สูงขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 การวิจัยในครั้งนี้ใช้แนวความคิดเรื่อง การมีส่วนร่วมของชุมชนที่ยังมีการศึกษาในประเทศไทยยังไม่มาก จึงยังควรนำแนวคิดทฤษฎีนี้ไปศึกษาในกลุ่มประชากรนักเรียนในระดับอื่นๆ เพื่อยืนยันความถูกต้องของทฤษฎี และให้ทฤษฎีนี้มีข้อสรุปที่หนักแน่นน่าเชื่อถือมากขึ้น

2.2 ควรมีการศึกษาแนวคิดทฤษฎีการมีส่วนร่วมของชุมชนกับตัวแปรอื่นๆที่ยังไม่มีการศึกษาเพื่อศึกษาอิทธิพลและความสัมพันธ์ของตัวแปรนี้ต่อตัวแปรอื่นๆในด้านการบริหารการศึกษาและการจัดการเรียนการสอน เช่น การมีส่วนร่วมของชุมชนกับ บรรยากาศโรงเรียน หรือ วัฒนธรรมโรงเรียน เป็นต้น

2.3 ควรศึกษาหาแนวคิดทฤษฎีการมีส่วนร่วมของที่มีบริบททางการศึกษาเพิ่มขึ้น เพื่อนำมาศึกษาเทียบเคียงหรือบูรณาการเพื่อให้ได้แนวคิดทฤษฎีการมีส่วนร่วมของชุมชนที่มีความครบถ้วนและถูกต้องมากขึ้น โดยเฉพาะกับบริบทการศึกษาในประเทศไทย

เอกสารอ้างอิง

- Anderson, J., and Gerbing, D. (1984). The effect of sampling error on convergence, improper solutions, and goodness-of-fit indices for maximum likelihood confirmatory factor analysis. *Psychometrika*, 49(2), 155-173.
- Bloom, B. S., and Krathwohl, D. R. (1956). Taxonomy of educational objectives: The classification of educational goals. Handbook I: Cognitive domain.
- Cooper, H., Robinson, J. C., and Patall, E. A. (2006). Does homework improve academic achievement? A synthesis of research, 1987–2003. *Review of educational research*, 76(1), 1-62.
- Cooper, Lindsay, & Nye. (2000). Barriers in Parent Involvement in Middle School Health Education. *American Journal of Health Studies*, 16-24.
- Epstein, J. L. (1995). School/family/community partnerships: Caring for the children we share. *Phi Delta Kappan*, 92(3), 81-96.
- Epstein, J. L., Coates, L., Salinas, K. C., Sanders, M. G., and Simon, B. S. (1997). *School, family, and community partnerships: Your handbook for action*: Corwin Press.
- Hinkle, D. E., Wiersma, W., and Jurs, S. G. (1998). Correlation: A measure of relationship. *Applied statistics for the behavioral sciences*, 4, 105-131.

- Intarachit, P., Chartuprachewin, C., Chansila, W. and Kornpuang, A. (2013). Development Startes for High Performance Basic School under Primary Educational Service Area Office. *Journal of Education Naresuan University*, Vol. 16 No. 3, July - September 2014, p146-159. (in Thai)
- OBEC. (2013). Table 6: Numbers of Schools Students Teachers and Classrooms: Classified on number of students under the Office of the Basic Education Commission in Academic Year B.E. 2556. http://www.bopp-obec.info/home/wp-content/uploads/2013/12/stat56/6_rm26dno2t_sz.pdf. download on 1st April 2014. (in Thai)
- Mokkual, K. (1993). Relationship Between Cognitive Styles and Bloom's Cognitive Domain level of Prathom Suksa 6 Students. Thesis for Master of Education in Measuring and Assessment in Education. Chiang Mai University. (in Thai)
- Reed, J. H. (1998). Effect of a model for critical thinking on student achievement in primary source document analysis and interpretation, argumentative reasoning, critical thinking dispositions, and history content in a community college history course (Doctoral dissertation, University of South Florida).
- Saris, W. E., and Stronkhorst, L. H. (1984). Causal modeling in nonexperimental research: An introduction to the LISREL approach (Vol. 3): Sociometric Research Foundation Amsterdam.
- Tangutairuang, T. (2014). A Causal Model of the Effectiveness of Small-Sized Primary Schools under the Office of the Basic Education Commission in the Central Region of Thailand. *SDU Research Journal on Humanity and Social Science*, 10 (3), September - December 2014. (in Thai)
- Taveerat, P. (1987). Creating and Developing Academic Achievement Instruments, Srinakharinwirot University, Bangkok. (in Thai)
- West, S.G., Finch, J.F. and Curran, P.J. (1995). Structural equation models with no normal variables. Problems and remedies. In R.H. Hoyle (Ed.). *Structural equation modeling: Concepts, issues and applications* (pp. 56-75). Newbury Park, CA: Sage.
- Yamane, T. (1967). *Statistics: an introductory analysis*.